

[Lars P. Jensen.]

nærmest en reel beregning, som bygger på de klare, konstaterede tal med hensyn til forbruget nu under rationeringen og forbruget, som det vil blive i relation til 1939-forbruget. Dertil kommer de momenter, der har været nævnt, såsom vaner og befolkningstilvækst. Men der er endnu et moment, som skal med ind i sagen. Vi har på nuværende tidspunkt en større beskæftigelse, end vi havde i 1939, fra hvilket år de beregnede tal stammer. Påstanden om, at forbruget af andre varer vil gå ned, hvis smørrationeringen ophæves, har ministeren sagt at man ikke kan afvise, men det mindskede forbrug kan falde på mindre valutakrævende varer eller f. eks. på biografbesøg, forlystelser, tipping o. s. v., som ikke kræver fremmed valuta. Men selvom man må regne med, at forbruget til en vis grad vil gå over på andre varer, tror jeg, man kan gå ud fra, at en stor del af befolkningen har råd til uden at nedsætte forbruget af andre varer at øge sit smørforbrug og vil gøre det, og det vil kunne gå ud over opsparingen. Skal vi så på grund af en mindre valutaindtægt skære ned på importen af andre varer, også de varer, der har været tale om i dag, lastbiler, maskiner, råstoffer o. s. v., kan det øve indflydelse på beskæftigelsen; derved kommer der en slag-side frem, som altså ophævelsen af rationeringen vil bevirke.

Det ærede medlem hr. Oluf Pedersen sagde, at en ophævelse af smørrationeringen ikke vil medføre et større forbrug af smør. Så undrer det mig, at det ærede medlem ikke også har stillet forslag om, at vi skulle ophæve både sukkerrationeringen og kafferationeringen. Det ærede medlems parti har jo før foreslået her i tinget, at sukkerrationeringen skulle ophæves, men man har åbenbart erkendt, at de valutariske vanskeligheder er større på nuværende tidspunkt end dengang, da det ærede medlems parti stillede dette forslag.

En ophævelse af smørrationeringen med bibeholdelse af margarinerationeringen kan vi heller ikke tiltræde.

Hvad angår spørgsmålet om valgfrihed mellem smør og margarine, har margarineindustrien opgjort det deraf følgende valutatab til at ligge et sted mellem 15 og 30 mill. kr. Handelsministeren har i vareforsyningsudvalget givet udtryk for, at han var villig stemt overfor denne tanke; jeg vil dog gerne tilføje, at mit parti, selvom vi giver tilslutning hertil, ikke gør det med glæde, men har store betænkeligheder ved at belaste vor valutabalance også med dette beløb. Tallene her er vel iøvrigt be-

hæftet med lidt mere usikkerhed end tallene vedrørende ophævelsen af rationeringen.

Det ærede medlem hr. Oluf Pedersen omtalte restaurationsmærkerne som fedtlapper. Jeg ved ikke, om det er et rigtigt udtryk, men jeg vil dog dertil sige, at det afhænger i allerhøjeste grad af, hvem ejermanden af disse smørmærker er.

Det er klart, at restaurationsmærkerne giver både forbrugere og restauratører et stort arbejde, men et skøn over, hvad det vil koste at ophæve disse mærker, har man fået ved at indhente oplysninger hos restauratørerne, i restaurationsbranchen. Det er gjort op til, at forbruget er 3000 t årlig. Ophæves disse mærker, må disse restaurationer og marketenderier o. s. v. have en kompensation i øget tildeling, og denne tildeling bliver efter beregningerne 1200 t smør og 1800 t margarine, rundt regnet en mindre valutaindtægt på 11 mill. kr. Vi er af den opfattelse, at dette spørgsmåls afgørelse må udskydes til en senere behandling, sålænge valutasituationen er, som den er. Også de tal, som den højtærede minister nævnte ved behandlingen af liberaliseringsforespørgslen her tidligere på dagen, synes jeg nok kan mane til eftertanke. Også det ærede medlem hr. Oluf Pedersen har i sit indlæg her i dag erkendt, at der består et valutaproblem, ja, jeg tror, det ærede medlem endda meget kraftigt understregede, at det var et alvorligt valutaproblem.

Må jeg resumere det på den måde, at mit parti ikke kan gå med til ophævelse af rationeringen som helhed. Vi kan ikke gå med til ophævelse af smørrationeringen og bibeholdelse af margarinerationeringen. Valgfrihed vil vi, som den højtærede minister har givet udtryk for, være venlig stemt overfor. Vi er af den opfattelse, at spørgsmålet om restaurationsmærkerne må udskydes, ikke fordi vi er tilhængere af rationeringer, men fordi vi ikke vil være med til at øge vort valutaunderskud, når det kan undgås, og det må fremgå af disse bemærkninger, at vi heller ikke kan stemme for den foreslåede dagsorden.

Hans Pinstrup: Som mit partis formand gentagne gange har udtalt, sidst under finanslovdebatten, er det mit partis opfattelse, at rationeringen af smør og fedtstoffer bør ophæves og bestemmelserne vedrørende fløde bortfalde. Vi finder intet grundlag for der fortsatte opretholdelse af disse restriktioner. De økonomiske eksperters teoretiske beregninger om, at ophævelse